7/5430
7/5431

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn.Güldal AKŞİT)

SAYI : B.02.0.007/00. 751 18/04/2005
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 04.04.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10159sayılı yazısı.

İlgi yazı ile İstanbul Milletvekili Sayın Güldal OKUDUCU ve Zonguldak Milletvekili Sayın Nadir SARAÇ'a ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
  (Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
  Ek: 2 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
  (Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
  Ek: 2 Yazı

7/5430

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN NADİR SARAÇ'IN 7/5430 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

1953 yılında, 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanun, At Yarışları Tüzüğü ve At Yarışları Müşterek Bahisler Tüzüğü yürürlüğe girmiştir. At Yarışları Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde; "Ankara, İstanbul, İzmir'de ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının belirteceği diğer yerlerde at yarışları yapmak ve bu yarışlar üzerinde memleketin neresinde olursa olsun müşterek bahisler tertip etmek hak ve selahiyeti adı geçen Bakanlığa aittir." Denildikten sonra, 5 inci maddesinde; "Tarım Vekaletinin 1 inci maddede yazılı hak ve selahiyetleri at yetiştirme ve ıslahını teşvik gayesi ile kurulmuş ve amme menfaatine çalıştığı usulen onanmış derneklerden uygun görülecek bir veya bir kaçına muayyen şartlarla ve 30 seneyi geçmemek üzere Tarım Vekaletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile devredilebilir. Devredilen hak ve selahiyetler derneğin kanun, nizamname veya anlaşma hükümlerine riayet etmemesi halinde müddet dolmadan önce geri alınabileceği gibi, müddetini dolduran derneğe aynı hak ve selahiyetlerin yine bu madde hükümleri dairesinde yeniden verilmesi caizdir..." düzenlemeleri yer almaktadır.

Yukarıdaki Kanun hükümlerine dayanılarak; Bursa İlinde at yarışı yapma ve müşterek bahis düzenleme hak ve yetkisi 01.08.1980 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile 30 yıllığına Türkiye Jokey Kulübüne devredilmiştir. Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Konya'da at yarışları yapmak, bu yarışlar üzerinde müşterek bahisler düzenlemek hak ve yetkisinin de, 21.11.1993 tarihinden geçerli olmak üzere, 20 yıl süreyle Türkiye Jokey Kulübüne devredilmesi Bakanlar Kurulunca 22.11.1993 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Bu Bakanlar Kurulu Kararının Esaslar başlığı altındaki ilk paragrafında; "Ankara, İstanbul, İzmir, Adana ve Konya'da at yarışları yapmak ve bu yarışlar üzerinde memleketin neresinde olursa olsun müşterek bahisler tertip etmek yetkisi bu esaslar çerçevesinde 20 yıl süreyle Türkiye Jokey Kulübüne yeniden devredilmiştir." Denildikten sonra,Esasların 2 nci maddesinde; "Türkiye Jokey Kulübünün yıllık bütçesi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca verilecek bütçe formülü esasları dahilinde tertiplenir. Buna göre hazırlanan bütçe tasarısı Bakanlıkça incelenir ve gerekli görülen değişiklikler yapılır." Denilmiş, Esasların 8 inci maddesinde de; "6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun ve bu kanunun uygulanmasını gösteren Tüzükler ve Yönetmelikler ile bu Esaslar dahilinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Türkiye Jokey Kulübü arasında yapılacak sözleşme hükümlerine ve Bakanlıkça verilecek direktiflere adı geçen kulüp uymaya mecburdur. İlgili mevzuat ve sözleşme

hükümlerine uyulmadığı takdirde, verilmiş olan hak ve yetkiler geri alınır ve sözleşme fesh olunur." Hükmü yer almıştır.

Son olarak Şanlıurfa, Elazığ, Samsun ve Gaziantep'te at yarışı yapma ve müşterek bahis düzenleme hak ve yetkisi Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Jokey Kulübüne devredilmiş, bu karar da 17.04.1998 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Tarım ve Köyişleri Bakanlığından aldığımız bilgiye göre halen; Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Şanlıurfa ve Elazığ İllerinde at yarışları düzenlenmekte ve bu yarışlarla ilgili olarak müşterek bahis oynanmaktadır.

1953 yılında yürürlüğe giren 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunda, At Yarışları Tüzüğünde, At Yarışları Müşterek Bahisler Tüzüğünde, 1980, 1993 ve 1998 tarihlerinde alınan Bakanlar Kurulu Kararlarında; doğrudan veya dolaylı olarak SHÇEK'e pay ayrılması ile ilgili herhangi bir hüküm veya karara yer verilmediği görülmektedir.

1983 yılında, korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç aile, çocuk, özürlü, yaşlı ve diğer kişilere götürülen sosyal hizmetlere ve bu hizmetleri yürütmek üzere kurulan teşkilatın kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklar ile faaliyet ve gelirlerine ait esas ve usulleri düzenlemek amacıyla 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu çıkartılmıştır.

2828 Sayılı SHÇEK Kanununun Mali Hükümler başlıklı Üçüncü Bölümünün, Kurumun Gelirleri alt başlıklı 18 inci maddesinin (h) bendinde; "Kanunla kurulmuş olan Spor-Toto, Milli Piyango gibi şans oyunları tertip eden kuruluşların aylık hasılatlarının % 1'inin Kuruma aktarılmasıyla elde edilecek gelirler," SHÇEK'in gelirleri arasında sayılmıştır.

2001 yılına kadar SHÇEK yetkilileri tarafından da 1983 yılında yürürlüğe giren 2828 Sayılı Kanunun 18 inci maddesindeki hükme dayanılarak, at yarışları müşterek bahislerinden pay alınması talebinde bulunulmadığı anlaşılmaktadır. Yani SHÇEK Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yaklaşık 18 yıl hiç kimsenin bu konuda bir girişimde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

22.08.2001 tarihinde SHÇEK tarafından, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bir yazı yazılarak, SHÇEK Kanununun 18'inci maddesi gereğince, at yarışlarıyla ilgili müşterek bahislerden %1 pay alınması gerektiği kanaati bildirilmiş ve söz konusu payın ödenmesi talep edilmiştir.Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 18.01.2002 tarihli cevabi yazısında, at yarışları ve müşterek bahisler düzenleme yetkisini devrettiği Türkiye Jokey Kulübünün, Kanunla

kurulan bir kurum olmadığını, bu nedenle 2828 Sayılı SHÇEK Kanununun 18. maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceğini, dolayısıyla bir pay ödenmesinin söz konusu olamayacağını SHÇEK'na bildirmiştir.Konunun SHÇEK ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı arasında yazışmalarla çözümlenememesi üzerine, SHÇEK Hukuk Müşavirliği 27.03.2002 tarihinde idari yargıya başvurmuş ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı aleyhine dava açmıştır.

Dava yaklaşık yedi ay sürmüş ve Ankara 6. İdare Mahkemesi 23.10.2002 tarihinde SHÇEK'nun talebini kabul etmiş, at yarışlarına ilişkin müşterek bahislerden elde edilecek hasılatın %1'inin SHÇEK hizmetlerinde kullanılmak üzere ayrılması gerektiğine karar vermiştir. Ankara 6. İdare Mahkemesinin 23.10.2002 tarihli kararına karşı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği 05.02.2003 tarihinde Danıştay'a temyiz başvurusunda bulunmuştur. Süreç içerisinde anlaşmazlık konusu hususla ilgili iş ve işlemler SHÇEK Hukuk Müşavirliği ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliklerince takip edilmiştir.

04.03.2003 tarihinde Türkiye Jokey Kulübü (TJK), Danıştay 10. Dairesine başvurarak, temyiz aşamasında bulunan dosyayla ilgili olarak, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yanında davaya müdahil olma, yürütmenin durdurulması ve davanın reddi talebinde bulunmuştur. Danıştay 10. Dairesi 18.06.2004 tarihinde Türkiye Jokey Kulübünün (TJK) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yanında davaya müdahil olmasını kabul etmiştir.

Ayrıca Türkiye Jokey Kulübü (TJK) 07.07.2003 tarihinde Danıştay 10. Dairesine başvurarak, dosyaya müdahil olma ve yürütmenin durdurulması talebinde bulunduğu hususunda, davacı idareye ibraz edilmek üzere derkenar verilmesini talep etmiş, bu talebi Danıştay tarafından 01.08.2003 tarihinde kabul edilerek talep edilen derkenar verilmiştir.

Türkiye Jokey Kulübü (TJK), Danıştay'dan aldığı derkenar yazısına istinaden, yasal haklarını kullanarak 04.08.2003 tarihinde SHÇEK'den sorumlu Bakan sıfatıyla Bakanlığıma müracaat ederek, 23.10.2002 tarihli Ankara 6. İdare Mahkemesi kararının, Danıştay'daki temyiz başvurusu sonuçlanıncaya kadar uygulanmasının ertelenmesini talep etmiştir. Bakanlığıma hitaben yazılmış olan bu dilekçe SHÇEK Genel Müdürlüğüne havale edilmiştir. Dilekçe üzerine düşülen not havale işleminin bir parçası olup, ilgilinin talebinin mevzuat çerçevesinde değerlendirilerek gereğinin yapılmasına ve başvuru sahibine bilgi verilmesine ilişkindir.

Anlaşmazlık konusu bu hukuki süreç Danıştay 10. Dairesinin 30.03.2005 tarihinde, Ankara 6. İdare Mahkemesinin kararını onaması ile sonuçlanmış, 08.04.2005 tarihinde SHÇEK tarafından davalı Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ve müdahil davalı Türkiye Jokey Kulübüne yazı yazılarak tahsilat süreci başlatılmıştır.

Gelinen noktada özetlemek gerekirse;

1. Yukarıda bahsettiğim yasal, idari ve yargı sürecine aykırı olarak ileri sürülen hiçbir iddia doğru değildir. Bu konu SHÇEK ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı arasında 2001 yılında başlatılmış bir anlaşmazlık konusudur, yargıya da Bakanlığıma bağlı olan SHÇEK tarafından intikal ettirilmiştir.Dolayısıyla davacı SHÇEK Genel Müdürlüğü, davalı da Tarım ve Köyişleri Bakanlığıdır. Türkiye Jokey Kulübünün fonksiyonu, Danıştay kararıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yanında davaya müdahil olmasından ibarettir. Sürekli Türkiye Jokey Kulübüne atıf yapılarak Bakanlığımızın suçlanmasında kasıtlı hareket edildiği değerlendirilmektedir.

2. Anlaşmazlık konusuyla ilgili olarak, Ankara 6. İdare Mahkemesinin SHÇEK lehine verdiği kararın tarihi 23.10.2002'dir. Benim SHÇEK'dan sorumlu Bakan olarak atanmam 05.05.2003 tarihidir. SHÇEK ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı arasındaki uyuşmazlığın Bakan sıfatıyla tarafıma intikali ise 04.08.2003 tarihidir. Buradan çıkan sonuç şudur; Ankara 6. İdare Mahkemesinin kararı ile konunun bana intikali arasında yaklaşık 10 aylık bir süre geçmiştir. Bu süre içerisinde Ankara 6. İdare Mahkemesi kararının yerine getirilmesi için SHÇEK tarafından Tarım ve Köyişleri Bakanlığına hitaplı bazı yazıların yazıldığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının da bu yazıları Türkiye Jokey Kulübüne gönderdiği ve SHÇEK'na bilgi verdiği evrakların incelenmesinden anlaşılmaktadır. Takdir edersiniz ki mahkeme kararını yerine getirmek durumunda olan davayı kaybeden taraftır.

3. Türkiye Jokey Kulübünün, Danıştay'dan aldığı derkenar yazısına istinaden Bakanlığıma vermiş olduğu dilekçenin, konunun ilgilisi SHÇEK'na havale edilmesi doğal bir prosedürdür. SHÇEK Hukuk Müşavirliğince yürütülen yüzlerce davadan biri olan bu anlaşmazlık konusunun ayrıntılarının tarafımca bilinmesi mümkün değildir. Ayrıca bu gerekli de değildir. Dolayısıyla gelen dilekçenin ilgili kuruma gereği yapılmak üzere gönderilmesinde eleştiri konusu yapılacak bir durum da söz konusu değildir. SHÇEK Genel Müdürlüğüne yasaya aykırı işlem yapılması talimatı verilmiş değildir. SHÇEK Hukuk Müşavirliğinin söz konusu dilekçe üzerine mevzuat çerçevesinde gereğini yapması ve talep sahiplerini bilgilendirmesi de doğal bir idari işlemdir. Benim havalem nedeniyle

durdurulan herhangi bir işlem veya tahsilat yoktur. 10 aydır devam eden süreç aynı şekilde devam etmektedir.

4. Bakanlığıma verilen dilekçe, davaya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yanında müdahil olma talebinde bulunulduğuna ilişkin derkenar başvurusu, Danıştay tarafından kabul edilmiş olan Türkiye Jokey Kulübünün vekili bir avukatın imzasını taşımaktadır. Yasal çerçevede avukatlık yapan reşit bir kişinin kimin oğlu yada yakını olduğu kanımca önemli değildir. Ayrıca dilekçeyi imzalayan ve Bakanlığıma veren Avukat da Bakan oğlu değildir.Normal prosedürü işletilmiş olan bir konuyu, avukatın babasının kimliği ile ilişkilendirip yorumda bulunmak akıl ve insaf sahibi kimselerin kabul edebileceği bir konu değildir diye düşünüyorum.

5. SHÇEK'nun trilyonlarca lira zarara uğratıldığı iddiası da konunun saptırılmasından başka bir şey değildir. Türkiye bir hukuk Devletidir. İster kurumlar arasında, isterse kurumlarla kişiler arasında, sonucu parasal bir yükümlülük doğuran ve yargıya intikal etmiş bir konuda, yargı nihai kararını vermeden haklı ve haksızı tayin etmek doğru değildir. Dolayısıyla kurumun zarara uğratıldığını iddia etmek yanlıştır. SHÇEK zaten hakkını aramak için konuyu bu noktalara taşımıştır. Daha önce de ifade ettiğim gibi, SHÇEK davanın açıldığı tarihten bu güne kadarki alması gereken payı yasal faizi ile birlikte alacaktır.

6. Bu konuyla bağlantılı olarak bütçe tekniği açısından da bir hususu arzetmek isterim. SHÇEK katma bütçeli bir Kurumdur. Kanununda yazılı özel gelirleri vardır. Bütçe Kanunu gereğince SHÇEK'nun şartlı bağışları hariç tüm gelirleri kendisi için ayrılmış bütçe kapsamında değerlendirilmektedir. SHÇEK'nun 2005 yılı bütçesi 348.156.000 YTL olarak kabul edilmiştir. Bu miktarın içerisinde diğer kurumlardan alınan paylar 51.305.000 YTL olarak tahmin edilmiştir. Kurumlardan alınan bu payın artmasının veya azalmasının SHÇEK bütçe rakamını artırması veya azaltması söz konusu değildir. Bizim SHÇEK olarak yargı süreci sonunda at yarışları müşterek bahis oyunlarından pay almamız genel bütçe gelir rakamlarını doğrudan etkileyecektir. Bu da sonuçta bizim gelecek yıllarda SHÇEK Bütçesinin daha fazla artırılmasını talep etmemizi kolaylaştıracak bir unsur olacaktır.